

CUPRINS

SĂNĂTATE PUBLICĂ, ECONOMIE ȘI MANAGEMENT ÎN MEDICINĂ

ARTICOLE

ALIONA SERBULENCO

Modernizarea Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice: provocări, angajamente, realizări .....

ALA CURTEANU, TATIANA CARAUŞ

Protejarea, promovarea și susținerea alăptării în Republica Moldova: o problemă de sănătate publică .....

OLGA CERNELEV

Aspecte de diagnostic și tratament al obezității .....

SILVIA DANU, LARISA SPINEI, GRIGORE ZAPUHLÎH

Cultura siguranței pacienților de profil neurochirurgical .....

ALINA FERDOHLEB, LARISA SPINEI, NARCISA MAMALIGA

Estimarea fenomenului de dizabilitate la populația adultă .....

GALINA OBREJA, ELENA RAEVSCHI, OLGA PENINA

Mediu alimentar și politicile de sănătate
în Republica Moldova .....

VALERIU PANTEA, ALA OVERCENCO, LARISA PANTEA

Despre diferența de formare a cererii și a ofertei în servicii de
asistență medicală și de sănătate publică .....

ELENA RAEVSCHI, GALINA OBREJA, OLGA PENINA

Evoluția mortalității prematură prin bolile netransmisibile în
Republica Moldova: studiu predictiv .....

NATALIA ZARBAILOV, LIUDMILA BOLOGAN, VERA LOGHIN,

ALIONA SERBULENCO, MIHAEL CIOCANU

Potențialul asistenților medicali în asigurarea eficacității practiciei
asistenței medicale primare .....

REZUMATE

DENIS CERNELEA

Starea de sănătate a populației măsurată prin mortalitatea
evitabilă și povara bolii .....

SILVIA DANU

Evaluarea cooperării personalului medical –factor contributiv al
siguranței pacientului .....

LUDMILA GOMA

Considerații privind locul și rolul sectorului privat pe piața serviciilor
de sănătate din Republica Moldova .....

IRINA NICOV

Analiza SWOT a serviciului stomatologic din Republica Moldova
în contextul inovării și internaționalizării .....

ALEXANDRA TOPA, ILENUȚA GUȘILĂ, SVETLANA MAXIMCIUC,
NATALIA ZARBAILOV

Evaluarea cunoștințelor pacienților cu hipertensiune arterială din
Republica Moldova cu privire la propria boală .....

PROIECTE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A CALITĂȚII ASISTENȚEI MEDICALE PRIMARE, SUSȚINUTE DE AGENȚIA ELVEȚIANĂ PENTRU DEZVOLTARE ȘI COOPERARE

VIOLETA CAZACU, ANGELA ȘEREMET, INGA POSTARU

Ameliorarea condițiilor pentru prestarea serviciilor medicale
pacienților cu boli cronice .....

ALEXEI CHIRICA

Îmbunătățirea condițiilor de prestare a serviciilor de calitate
populației rurale .....

ANGELA COLIBABA, EMILIA CIOBANU, IURIE BOBU, TATIANA
DNESTREAN, NATALIA ZARBAILOV

Colaborarea medico-socială în prevenirea și reducerea riscului
bolilor netransmisibile în populația generală din localitatea
Mărăndeni .....

OLEG GARABAGIU, ELENA CHIFEAC

Asigurarea accesului universal al populației la servicii medicale de
laborator .....

CONTENT

PUBLIC HEALTH, ECONOMY AND MANAGEMENT IN MEDICINE

ARTICLES

ALIONA SERBULENCO

Modernization of the State Surveillance Service of Public Health:
challenges, commitments, achievements .....

ALA CURTEANU, TATIANA CARAUS

Protecting, promoting and supporting breastfeeding in the
Republic of Moldova: a public health problem .....

OLGA CERNELEV

Aspects in diagnostics and treatment of obesity .....

SILVIA DANU, LARISA SPINEI, GRIGORE ZAPUHLIH

The safety culture of neurosurgical patients .....

ALINA FERDOHLEB, LARISA SPINEI, NARCISA MAMALIGA

Estimation of the disability phenomenon of the adult population

GALINA OBREJA, ELENA RAEVSCHI, OLGA PENINA

Food environment and health policies
in the Republic of Moldova .....

VALERIU PANTEA, ALA OVERCENCO, LARISA PANTEA

The difference of forming the demand and supply in medical
assistance and public health services .....

ELENA RAEVSCHI, GALINA OBREJA, OLGA PENINA

Evolution of premature mortality from non-communicable
diseases in the Republic of Moldova: predictive study .....

NATALIA ZARBAILOV, LIUDMILA BOLOGAN, VERA LOGHIN,

ALIONA SERBULENCO, MIHAEL CIOCANU

Potential of medical assistants in assuring the effectiveness of
primary health care practice .....

ABSTRACTS

DENIS CERNELEA

Health status of the population measured by avoidable mortality
and burden of disease .....

SILVIA DANU

Assessment of medical staff cooperation – contributing factor of
the patient safety .....

LUDMILA GOMA

Considerations on the place and role of the private sector in the
health services market in the Republic of Moldova .....

IRINA NICOV

SWOT analysis of the dental service in the Republic of Moldova in
the context of innovation and internationalization .....

ALEXANDRA TOPA, ILENUȚA GUȘILĂ, SVETLANA MAXIMCIUC,
NATALIA ZARBAILOV

Assessing the knowledge of patients with hypertension in the
Republic of Moldova on their own illness .....

PROJECTS TO IMPROVE THE QUALITY OF PRIMARY HEALTH CARE SUPPORTED BY THE SWISS AGENCY FOR DEVELOPMENT AND COOPERATION

VIOLETA CAZACU, ANGELA ȘEREMET, INGA POSTARU

Improving the conditions for the provision of medical services to
patients with chronic diseases .....

ALEXEI CHIRICA

Improvement of the conditions for the provision of quality ser-
vices to the rural population .....

ANGELA COLIBABA, EMILIA CIOBANU, IURIE BOBU, TATIANA
DNESTREAN, NATALIA ZARBAILOV

Medical-social collaboration in the prevention and reduction of
the risk of non-communicable diseases in the general population
of Marăndeni locality .....

OLEG GARABAGIU, ELENA CHIFEAC

Ensure universal access of the population to laboratory medical
services .....

ALEXANDRU HAGIOGLO, LARISA CHIRIAC, IULIA CHIRINCIUC, NATALIA FILIPENCO	ALEXANDRU HAGIOGLO, LARISA CHIRIAC, IULIA CHIRINCIUC, NATALIA FILIPENCO
Educația pacientului în vîrstă aptă de muncă ce suferă de hipertensiune arterială	Education of the patient in working age suffering from high blood pressure .....
ALEXANDRU HAGIOGLO, LARISA CHIRIAC, IULIA CHIRINCIUC, NATALIA FILIPENCO, VASILE ȚUGUI, OLGA CURALOV	ALEXANDRU HAGIOGLO, LARISA CHIRIAC, IULIA CHIRINCIUC, NATALIA FILIPENCO, VASILE TUGUI, OLGA CURALOV
Crearea condițiilor standardizate pentru prestarea serviciilor de asistență medicală primară.....	Creating standard conditions for provision of primary care services.....
MARIANA HARET, VICTORIA CUCERENCO, OLGA TIOSA, MARIANA BENCHEVICI, TATIANA NICOLENCO	MARIANA HARET, VICTORIA CUCERENCO, OLGA TIOSA, MARIANA BENCHEVICI, TATIANA NICOLENCO
Asigurarea procesului de îngrijire calitativă a persoanelor cu complicații cronice ale bolilor netransmisibile	Ensuring the process of qualitative care for people with chronic complications of non-communicable diseases .....
V. IURCU, V. SOCHIRCA, S. CIORBA, Z. STRATAN, M. CIGODARI, N. BUZU	V. IURCU, V. SOCHIRCA, S. CIORBA, Z. STRATAN, M. CIGODARI, N. BUZU
Fortificarea asistenței medicale acordate persoanelor în etate cu suferințe cronice	Strengthening health care for older people with chronic suffering.....
DORIN IUSTIN, ALIONA CORCEAC, VALENTINA IUSTIN	DORIN IUSTIN, ALIONA CORCEAC, VALENTINA IUSTIN
Abordări moderne de informare a populației privind factorii de risc în bolile netransmisibile	Modern approaches to informing the population about risk factors in non-communicable diseases .....
VALENTINA MELNICIU, OCTAVIAN SÎRBU, ALIONA MUCUȚA, LARISA CIORNAL, EFROSNIA PODARU	VALENTINA MELNICIU, OCTAVIAN SIRBU, ALIONA MUCUTA, LARISA CIORNAL, EFROSNIA PODARU
Îmbunătățirea calității supravegherii persoanelor cu diabet zaharat de tip 2 din Centrul de Sănătate Lipcani.....	Improving the quality of surveillance of people with type 2 diabetes from the Lipcani Health Center.....
TATIANA NICOLENCO, EUGENIA ȚIBIRNA, OLGA TIOSA, VALENTINA COTOMAN, IRINA VRABIE, MARIANA HARET	TATIANA NICOLENCO, EUGENIA TIBIRNA, OLGA TIOSA, VALENTINA COTOMAN, IRINA VRABIE, MARIANA HARET
Îmbunătățirea accesului la servicii medicale prin optimizarea fluxului pacienților cu suferințe cronice	Improve access to medical services by optimizing the flow of patients with chronic conditions .....
VIOLETA PANICO, TATIANA NOVITCHI, VICTORIA HALIPLI, ALA CLIUS, LARISA VARTIC	VIOLETA PANICO, TATIANA NOVITCHI, VICTORIA HALIPLI, ALA CLIUS, LARISA VARTIC
Îmbunătățirea managementului de caz în bolile netransmisibile	Improving case management in non-communicable diseases.....
VIOLETA PANICO, ALIONA VERLAN, SILVIA GRITCO, IRAIDA GRECU, VALENTINA ROTARI	VIOLETA PANICO, ALIONA VERLAN, SILVIA GRITCO, IRAIDA GRECU, VALENTINA ROTARI
Îmbunătățirea calității serviciilor medicale prestate populației la Oficiul Medicului de Familie Ohrincea.....	Improving the quality of medical services provided to the population at Office of the Family Physician Ohrincea .....
VALENTINA PLATON, OXANA BOLDURATU, ANA DANU, ANGELA ZAGORODNIUC, ILIE BOLDURAT	VALENTINA PLATON, OXANA BOLDURATU, ANA DANU, ANGELA ZAGORODNIUC, ILIE BOLDURAT
Consilierea pacienților cu boli netransmisibile în centrul de sănătate rural.....	Counseling patients with non-communicable diseases in the Rural Health Center .....
NINA SCEASTLIVI, NICOLAE TALMACI	NINA SCEASTLIVI, NICOLAE TALMACI
Ridicarea nivelului de cunoștințe ale populației din localitatea rurală privind diabetul zaharat și măsurile de screening.....	Raising the level of knowledge of rural population in diabetes mellitus and screening measures .....
LILIA ȘONTEA, VALERIU ȘONTEA, SVETLANA NEZNAICO, GALINA JMURCO, NINA TROPOTEL	LILIA SONTEA, VALERIU SONTEA, SVETLANA NEZNAICO, GALINA JMURCO, NINA TROPOTEL
Reducerea riscului cardiovascular în rândul populației apte de muncă, deservite de IMSP CS Cupcini	Reducing cardiovascular risk among the working population served by Health Center Cupcini .....
MARIA UZUN, TAMARA BRIA, ANA BRIA, SERGIU CĂRUCERU, VIOLETA CAZACU	MARIA UZUN, TAMARA BRIA, ANA BRIA, SERGIU CARUCERU, VIOLETA CAZACU
Sporirea eficacității controlului bolilor netransmisibile prin fortificarea bazei tehnico-materiale a centrului de sănătate	Achieving the efficacy of control of non-communicable diseases by fortifying the technical-material base of the health center.....
ELVIRA CRUDU, RODICA CIOCLEA, LARISA BÎRLĂDEANU, LIVIU PETROV	ELVIRA CRUDU, RODICA CIOCLEA, LARISA BIRLADEANU, LIVIU PETROV
Creșterea nivelului de informare a populației adulte despre riscul bolilor netransmisibile	Increasing the level of information of the adult population about the risk of non-communicable diseases .....
НАТАЛЬЯ КАПСАМУН, ВИОРИКА РУСЕВ, ЗИНАИДА БРУММ, АНАСТАСИЯ СКЛИФОС, ЮРИЙ МОТУЗОК, МАРИЯ ГРОЗДЕВА, АННА САРГЕЛЮ	NATALIA CAPSAMUN, VIORICA RUSEV, ZINAIDA BRUMM, ANASTASIA SCLIFOS, IURI MOTUZOC, MARIA GROZDEVA, ANNA SARGHELIU
Повышение уровня подготовки медицинского персонала центра здоровья Вулканешты для профилактики артериальной гипертензии	Increasing the level of training of the medical staff of the Vulcanesti health center for the prevention of hypertension.....
АННА ПУЛУКЧУ, ЕЛЕНА КАРАМАЛАК, АННА ВАКАРЕНКОВА, ЕКАТЕРИНА МУТАВЧИ, ВАЛЕНТИНА КАВАЛЖИ	ANNA PULUCCIU, ELENA CARAMALAC, ANNA VACARENCOVA, ECATERINA MUTAVCI, VALENTINA CAVALJI
Повышение уровня подготовки медицинского персонала и материально-техническое обеспечение ЦЗ Тараклия для увеличения информированности пациентов с артериальной гипертонией	Increasing the level of training of medical personnel and the logistics of the Taraclea HC to increase the awareness of patients with arterial hypertension .....

IGIENĂ

ARTICOLE

- ION BAHNAREL
Realizări și perspective în activitatea Societății Igieniștilor din Republica Moldova.....
- GHEORGHE OSTROFET
Nume ce au devenit o glorie în știința medicală.....
- ADRIANA ALBU, DRAGOȘ CĂTĂLIN GHICA, IOLANDA FOIA, LUCIAN INDREI (ROMÂNIA)
Evaluarea timpului alocat activității fizice și a obiceiurilor alimentare ale unui lot de adolescenți de la un colegiu tehnic.....
- VASILE BALANEL, LIUBA COREȚCHI, ANATOLIE ROTARI
Evaluarea radioactivității naturale a materialelor de construcții, determinate prin spectrometrie gamma .....
- VLADIMIR BERNIC
Estimarea impactului stresorilor psihosociai în etiologia accidentului vascular cerebral .....
- NATALIA BIVOL
Surplusul de fluor în apa potabilă și impactul asupra sănătății (revizua literaturii) .....
- ANGELA CAZACU-STRATU, SVETLANA COCIU, SERGHEI CEBANU, MARIA RACU, RAISA DELEU
Particularitățile deceselor rezultate în urma accidentelor rutiere în rândul copiilor și al adolescentilor .....
- SERGHEI CEBANU
Aprecierea subiectivă a stării de sănătate a sportivilor juniori care practică jocurile sportive .....
- DUMITRU CHEPTEA
Particularitățile factorilor de risc ocupațional în rândul cadrelor didactice .....
- ALEXEI CHIRLICI, VLADISLAV RUBANOVICI, OLGA CERNENCO, CONSTANTIN GRECU, SVETLANA VETIU, NATALIA IULARJI
Siguranța produselor de cofetărie cu cremă în municipiul Chișinău .....
- ALEXEI CHIRLICI, VLADISLAV RUBANOVICI, NATALIA IULARJI, NATALIA VASINA, AURELIA DONDIUC-BÎRNOVAN, CONSTANTIN GRECU
Inofensivitatea alimentelor de origine animală după indicatorii sanitato-microbiologici în municipiul Chișinău .....
- SVETLANA COCIU
Unele aspecte ale traumatismelor rutiere în rândul populației adulte din municipiul Chișinău .....
- LIUBA COREȚCHI, ION BAHNAREL, VASILE BALANEL, ALEXANDRA COJOCARI, ANGELA CAPATINA, MARIANA GÎNCU
Evoluția cercetării expunerii populației la radiații ionizante naturale în Republica Moldova .....
- CĂTĂLINA CROITORU
Relația dintre încălzirea globală și sănătatea umană .....
- RAISA DELEU, GALINA BUTA, INA GROZA
Evaluarea stresului profesional în rândul medicilor de familie .....
- GRIGORE FRIPTUREAC, MARINA LUPU
Evaluarea interrelațiilor calității aerului atmosferic cu indicatorii de sănătate a populației urbane .....
- GRIGORE FRIPTUREAC, VLADIMIR BERNIC, EUDOCHIA TCACI, ELENA GURGHIS
Obezitatea și supraponderabilitatea ca factori de risc în etiologia accidentelor vasculare cerebrale .....
- MARIANA GÎNCU, LIUBA COREȚCHI, ANGELA CAPATINA, OLGA GHERMAN, KRISTA TÄHT-KOK
Metode moderne de determinare a radioactivității din sol și riscul expunerii populației la radiații naturale .....
- VASILE GUȘTIUC
Unele aspecte ale sănătății elevilor în relație cu factorii de risc din instituțiile de învățământ preuniversitar .....

HYGIENE

ARTICLES

- ION BAHNAREL
Achievements and perspectives in the activity of the Society of Hygienists from the Republic of Moldova .....
- GHEORGHE OSTROFET
Names which become a glory in medical science .....
- ADRIANA ALBU, DRAGOS CATALIN GHICA, IOLANDA FOIA, LUCIAN INDREI (ROMANIA)
Evaluation of time allotted for physical exercise and eating habits for a group of teenagers from a technical college .....
- VASILE BALANEL, LIUBA CORETCHI, ANATOLIE ROTARI
Evaluation of the natural radioactivity of building materials, determined by gamma-ray spectrometry .....
- VLADIMIR BERNIC
The impact of psycho-social stressors estimation in the etiology of cerebral vascular accidents .....
- NATALIA BIVOL
Excess of fluoride in drinking water and health impact (Literature review) .....
- ANGELA CAZACU-STRATU, SVETLANA COCIU, SERGHEI CEBANU, MARIA RACU, RAISA DELEU
Particularities of deceased resulting from road accidents among children and adolescents .....
- SERGHEI CEBANU
Subjective assessment of health status of young athletes practicing ball games .....
- DUMITRU CHEPTEA
Occupational risk factors among school teachers .....
- ALEXEI CHIRLICI, VLADISLAV RUBANOVICI, OLGA CERNENCO, CONSTANTIN GRECU, SVETLANA VETIU, NATALIA IULARJI
Safety of cream pastry in the Chisinau municipality .....
- ALEXEI CHIRLICI, VLADISLAV RUBANOVICI, NATALIA IULARJI, NATALIA VASINA, AURELIA DONDIUC-BIRNOVAN, CONSTANTIN GRECU
Inoffensiveness of foods of animal origin after sanitary-microbial indicators in Chisinau municipality .....
- SVETLANA COCIU
Road traffic injuries among adult population in the Chisinau municipality .....
- LIUBA COREȚCHI, ION BAHNAREL, VASILE BALANEL, ALEXANDRA COJOCARI, ANGELA CAPATINA, MARIANA GÎNCU
The development of the national research of population exposure to natural ionizing radiation in the Republic of Moldova .....
- CATALINA CROITORU
Relationship between global warming and human health .....
- RAISA DELEU, GALINA BUTA, INA GROZA
Evaluation of professional stress among family doctors .....
- GRIGORE FRIPTUREAC, MARINA LUPU
Assessment of the relationship between atmospheric air quality and health indicators of the urban population .....
- GRIGORE FRIPTUREAC, VLADIMIR BERNIC, EUDOCHIA TCACI, ELENA GURGHIS
Obesity and overweight as risk factors in the etiology of cerebral vascular accidents .....
- MARIANA GÎNCU, LIUBA COREȚCHI, ANGELA CAPATINA, OLGA GHERMAN, KRISTA TAHT-KOK
Modern methods for the determination of soil radioactivity and the risk of population exposure to natural radiation .....
- VASILE GUSTIUC
Some aspects of students' health in relation to risk factors in pre-university educational institutions .....

TATIANA MANCEVA, OLEG LOZAN, RODICA GRAMMA, IURIE PINZARU	TATIANA MANCEVA, OLEG LOZAN, RODICA GRAMMA, IURIE PINZARU
Caracteristica și consecințele intoxicațiilor acute de etiologie chimică la copii în Republica Moldova	Characteristics and consequences of acute intoxications of chemical etiology in children in the Republic of Moldova .....
VERGIL MANOLE	VERGIL MANOLE
Starea de sănătate a elevilor din familiile temporar dezintegrate conform adresabilității la punctul medical școlar	Health condition of students in temporarily disintegrated families according to the addressability to the school health offices .....
INGA MIRON	INGA MIRON
Caracteristica igienică a variațiilor sezoniere ale calității apei din râul Prut.....	Hygienic characteristics of the seasonal variations of water qual- ity from the Prut river.....
MIHAELA MUNTEANU, ELENA CIOBANU	MIHAELA MUNTEANU, ELENA CIOBANU
Factorii predispozanți în apariția gușii tiroidiene: repere teoretice.....	Predisposing factors in the occurrence of thyroid disease: theoretical references.....
NICOLAE OPOPOL, VALERIU PANTEA, ION BAHNAREL, GRIGORE FRIPTUREAC, ANA VOLNEANSCHI	NICOLAE OPOPOL, VALERIU PANTEA, ION BAHNAREL, GRIGORE FRIPTUREAC, ANA VOLNEANSCHI
Sevenete ale etapelor de dezvoltare a științei igienice în Republica Moldova.....	Sequences of the stages of development of hygienic science in the Republic of Moldova.....
CRISTINA PETRESCU	CRISTINA PETRESCU
Comportamentul alimentar zilnic în relație cu personalitățile accentuate: studiu de caz la o populație reprezentativă din România.....	Eating behavior related to strong personalities: case-study in a representative population from Romania .....
CRISTINA PETRESCU, DRAGOȘ CĂTĂLIN JIANU, ADRIANA MIHAELA SIMU	CRISTINA PETRESCU, DRAGOS CATALIN JIANU, ADRIANA MIHAELA SIMU
Afecțiunile neurologice în relație cu factorii meteorologici în contextul unei furtuni violente: studiu de caz la pacienții spitalizați.....	Neurological illnesses related to meteorological factors in the context of a violent storm: case study at hospitalized patients .....
PİNZARU IURIE	PINZARU IURIE
Particularitățile factorilor de risc profesionali din mediul ocupațional de la întreprinderile de procesare a cărnii	Occupational risk factors features of the meat processing enter- prises working environment .....
KRISTINA STÎNCA, IURIE PİNZARU, TATIANA MANCEVA	KRISTINA STINCA, IURIE PINZARU, TATIANA MANCEVA
Percepțiile despre intoxicațiile acute neprofesionale exogene cu pesticide în Republica Moldova	Perceptions of acute non-professional exogenous poisonings with pesticides in the Republic of Moldova.....
OVIDIU TAFUNI	OVIDIU TAFUNI
Gheorghe Ostrofeț – ilustru medic, savant și pedagog	Gheorghe Ostrofet – illustrious physician, scientist and pedagogue .....
ALIONA TIHON	ALIONA TIHON
Accidentele la locul de muncă (revizie a literaturii)	Accidents at work (Literature review) .....
ALIONA TIHON	ALIONA TIHON
Epidemia globală de obezitate (revizie a literaturii)	Global epidemic of obesity (Literature review) .....
MARIANA ZAVTONI, RAISA SÎRCU, NICOLAE OPOPOL, IURIE PİNZARU	MARIANA ZAVTONI, RAISA SIRCU, NICOLAE OPOPOL, IURIE PINZARU
Estimarea igienică a gradului de contaminare a produselor alimentare cu pesticide organoclorurate și a riscului asociat con- sumului lor.....	Hygienic estimation of the degree of contamination of food with organochlorine pesticides and the risk associated with their consumption .....
O.G. ŠEKERA, A.V. TSARENKO (UCRAINA)	O.G. SHEKERA, A.V. TSARENKO (UKRAINE)
Argumentări medicale și sociale pentru crearea unui model funcțional și organizatoric de acordare a îngrijirilor palliative și a asistenței de tip hospice la nivelul medicinei primare în Ucraina	Medical and social grounds for the functional and organizational model of palliative and hospice care system at the primary health care level in Ukraine .....
НАТАЛЬЯ РЫНГАЧ, ЛЮБОВЬ ВЛАСЫК (УКРАИНА)	NATALIA RYNGACH, LIUBOVI VLASYK (UKRAINE)
Осведомлённость населения о лечении сердечно- сосудистых заболеваний по результатам социологического исследования	Public awareness of the treatment of cardiovascular diseases on the results of sociological research .....
ШАМИЛЬ САГИНОВИЧ ТАЖИБАЕВ (КАЗАХСТАН)	SHAMIL SAGINOVICH TAZHIBAEV (KAZAKHSTAN)
Анализ и обоснование гармонизации стандартов для фортификации рафинированной пшеничной муки в Центрально-Азиатских Республиках, Афганистане и Пакистане	Analysis and justification of the possibility of standards' harmonization for the fortification of refined wheat flour in the Central Asian republics, Afghanistan and Pakistan .....
REZUMATE	ABSTRACTS
ELENA CIOBANU	ELENA CIOBANU
Siguranța mediului ocupațional al lucrătorului medical.....	The medical worker's safety of occupational environment .....
SÁRA FELSZEGHI (UNGARIA)	SÁRA FELSZEGHI (HUNGARY)
Nanotehnologia – un nou factor de risc în domeniul muncii	Nanotechnology – new risk factor in the world of work.....
VICTOR MEŠINA	VICTOR MESINA
Monitorizarea sănătății lucrătorilor medicali din Institutul de Medicină Urgentă prin prisma examenelor medicale profilactice	Health monitoring of the medical workers at the Institute of Urgent Medicine by prism of prophylactic medical examinations .....

MONICA TARCEA, MARIA CZINEGE, FLORINA RUTA,
VICTORIA RUS, LEVENTE NEMES, RAQUEL GUINE (ROMÂNIA)
Practicile românilor privind sursele de informații despre dietele sănătoase .....

EPIDEMIOLOGIE

ARTICOLE

VIOREL PRISACARI

Activitatea științifică a epidemiologilor și microbiologilor din Republica Moldova în perioada 2014-2019.....

MARIANA APOSTOL

Semnificația epidemiologică a circulației enterovirusurilor în perioada de după eliminarea poliomielitei.....

LAURENTIU ARTIOMOV

Considerații actuale privind diversitatea și rolul *Escherichia coli* în microbiomul intestinal .....

GRETA BĂLAN

Formarea biofilmelor in vitro de către tulpinile de *Pseudomonas aeruginosa* și asocierea acestora cu rezistența antimicrobiană .....

VICTORIA BOGDAN

Sănătatea organismului în funcție de nivelul streptococilor intestinali .....

VICTORIA BUCOV, LAURA ȚURCAN, ANATOLIE MELNIC,
VALERIU PANTEA

Problemele managementului evidenței vaccinărilor în cadrul Programului național de imunizări .....

VICTORIA BUCOV, ALEXEI CEBAN, ANATOLIE MELNIC,
LAURA ȚURCAN

Evaluarea riscului privind unele maladii-țintă din Programul național de imunizări .....

DIANA BUGA, VIOREL PRISACARI, ION BALICA, ION BERDEU,
IULIA SINIȚINA, LUCIA MANICA, VALENTINA RUSU
Situația epidemiogenă prin infecții cu *Staphylococcus* meticilino-rezistent în Republica Moldova .....

ECATERINA BUSUIOC, NATALIA CATERINCIUC,
NICOLAE FURTUNĂ, VADIM RAȚA, ȘTEFAN SURDU
Pilotarea studiului de prevalență de moment a infecțiilor asociate asistenței medicale și consumul antimicrobienelor în spitalele din Republica Moldova.....

ALINA DRUC

Studiu de evaluare a cunoștințelor lucrătorilor medicali privind realizarea măsurilor de control și de răspuns la gripe.....

NADEJDA GAFIN, ALIONA NASTAS, ION BÎRCĂ,

ADRIAN COTELEA, VASILE SOFRONIE

Aspecte epidemiologice ale izbucnirilor cu boli diareice acute în Republica Moldova.....

NICOLAI GAISAN, NICOLAE HADJIOGLO

Evaluarea procesului epidemiologic al tuberculozei în raionul Cahul, anii 1998-2018.....

ALA HALACU, OLGA BURDUNIUC, SVETLANA PRUDNICKOVSCHI,
ELEONORA DUPOUY, MARIA BIVOL, TATIANA ILGUNOVA,
OLGA COTET

Prevalența și profilurile de rezistență antimicrobiană a *Salmonella* spp. și *Campylobacter* spp. izolate de la oameni și din carne de pui în Republica Moldova.....

CONSTANTIN IAVORSCHI, VALENTINA BOLOTNICOVA,
ALBINA BRUMARU, NINA IONIȚA, GHEORGHE DAMASCHIN,
ILIE CERNENCO, ANASTASIA ȚURCAN

Problemele-cheie ale situației epidemiologice nefavorabile în localitățile rurale cu prioritate pentru tuberculoză în Republica Moldova.....

VERA LUNGU

Evoluția morbidității prin boli parazitare în Republica Moldova, anii 2001-2018 .....

MONICA TARCEA, MARIA CZINEGE, FLORINA RUTA,
VICTORIA RUS, LEVENTE NEMES, RAQUEL GUINE (ROMANIA)
Romanian's practices towards information sources about healthy diets .....

EPIDEMIOLOGY

ARTICLES

VIOREL PRISACARI

Scientific activity of epidemiologists and microbiologists from the Republic of Moldova in the period of 2014-2019.....

MARIANA APOSTOL

Epidemiological significance of enterovirus circulation in the period after polio elimination.....

LAURENTIU ARTIOMOV

Current considerations regarding the diversity and role of *Escherichia coli* in the intestinal microbiome.....

GRETA BALAN

In vitro biofilm formation by *Pseudomonas aeruginosa* strains and their association with antimicrobial resistance .....

VICTORIA BOGDAN

Health of the body depending on the level of intestinal streptococci .....

VICTORIA BUCOV, LAURA ȚURCAN, ANATOLIE MELNIC,
VALERIU PANTEA

The problems of the registration of vaccinations in the National Immunization Program .....

VICTORIA BUCOV, ALEXEI CEBAN, ANATOLIE MELNIC,
LAURA ȚURCAN

Risk assessment of some target diseases of the National Immunization Program .....

DIANA BUGA, VIOREL PRISACARI, ION BALICA, ION BERDEU,

IULIA SINIȚINA, LUCIA MANICA, VALENTINA RUSU

Epidemiogenic situation by infection with methicillin-resistant *Staphylococcus* in Republic of Moldova .....

ECATERINA BUSUIOC, NATALIA CATERINCIUC,
NICOLAE FURTUNĂ, VADIM RATA, ȘTEFAN SURDU

Piloting the point prevalence survey of healthcare-associated infections and antimicrobial use in acute care hospitals in the Republic of Moldova .....

ALINA DRUC

Study on the assessment of the knowledge of health workers in implementing influenza control and response measures .....

NADEJDA GAFIN, ALIONA NASTAS, ION BÎRCĂ,

ADRIAN COTELEA, VASILE SOFRONIE

Epidemiological aspects of outbreaks of acute diarrheal diseases in the Republic of Moldova .....

NICOLAI GAISAN, NICOLAE HADJIOGLO

Evaluation of the epidemiological process of tuberculosis in the Cahul district, years 1998-2018 .....

ALA HALACU, OLGA BURDUNIUC, SVETLANA PRUDNICKOVSCHI,
ELEONORA DUPOUY, MARIA BIVOL, TATIANA ILGUNOVA,
OLGA COTET

Prevalence and antimicrobial resistance profiles of *Salmonella* spp. and *Campylobacter* spp. in human and broiler chicken in Republic of Moldova .....

CONSTANTIN IAVORSCHI, VALENTINA BOLOTNICOVA,
ALBINA BRUMARU, NINA IONIȚA, GHEORGHE DAMASCHIN,
ILIE CERNENCO, ANASTASIA ȚURCAN

The key problems of clinical and epidemiological issues in rural areas of high priority for tuberculosis in the Republic of Moldova .....

VERA LUNGU

Evolution of parasitic diseases in the Republic of Moldova, 2001-2018 .....

CRISTINA MUSCINSCHI, SVETLANA LIUBARSCAIA, TATIANA RABA, NINEL REVENCO, CONSTANTIN SPÎNU, LUMINIȚA SUVEICĂ, VERGIL PETROVICI Hepatitele virale B și C cronice perinatale la copii	CRISTINA MUSCINSCHI, SVETLANA LIUBARSCAIA, TATIANA RABA, NINEL REVENCO, CONSTANTIN SPÎNU, LUMINIȚA SUVEICĂ, VERGIL PETROVICI Perinatal chronic hepatitis B and C in children .....
ANGELA PARASCHIV Situația epidemiogenă privind morbiditatea prin hepatite cronice, ciroze hepatică și cancer hepatic în Republica Moldova și unii factori de risc	ANGELA PARASCHIV The epidemiological situation of chronic hepatitis, cirrhosis and liver cancer in the Republic of Moldova and some risk factors .....
LARISA PROCOPIȘIN, CORINA ROTARU-LUNGU, ANNA MOSCOVCIUC, VALENTINA SCALEȚCHII Tabagismul – o adevărată problemă de sănătate publică	LARISA PROCOPIȘIN, CORINA ROTARU-LUNGU, ANNA MOSCOVCIUC, VALENTINA SCALEȚCHII Smoking – a true public health issue .....
OCTAVIAN SAJIN, MARIA ISAC, CONSTANTIN SPÎNU, ALIONA MIRON, IGOR SPÎNU, SERGIU BOLOGA Seroprevalența markerilor infecțiilor virale hemotransmisibile la donatorii primari de sânge	OCTAVIAN SAJIN, MARIA ISAC, CONSTANTIN SPÎNU, ALIONA MIRON, IGOR SPÎNU, SERGIU BOLOGA Seroprevalence of markers of bloodborne viral infections in primary blood donors .....
CONSTANTIN SPÎNU, OCTAVIAN SAJIN, MARIA ISAC, SILVIA STRATULAT, ALA HALACU, IGOR SPÎNU, ANGELA PARASCHIV, LUMINIȚA SUVEICA, ANGELA ROȘCA, ALIONA MIRON Hepatitele virale B, C și D în Republica Moldova: realizări și probleme	CONSTANTIN SPÎNU, OCTAVIAN SAJIN, MARIA ISAC, SILVIA STRATULAT, ALA HALACU, IGOR SPÎNU, ANGELA PARASCHIV, LUMINIȚA SUVEICA, ANGELA ROȘCA, ALIONA MIRON Viral hepatitis B, C and D in the Republic of Moldova: achievements and problems .....
CONSTANTIN SPÎNU, ȘTEFAN GHEORGHIȚA, PETRU SCOFERTA, IGOR SPÎNU, IGOR GOSTEV, SERGIU BOLOGA, OXANA PÎRVU, MARIANA APOSTOL, ALINA DRUC Aspecte epidemiologice și virusologice ale gripei, infecțiilor acute ale căilor respiratorii superioare și infecțiilor respiratorii acute severe în Republica Moldova, sezonul 2018-2019	CONSTANTIN SPÎNU, ȘTEFAN GHEORGHIȚA, PETRU SCOFERTA, IGOR SPÎNU, IGOR GOSTEV, SERGIU BOLOGA, OXANA PÎRVU, MARIANA APOSTOL, ALINA DRUC The epidemiological and virological appearance of influenza, acute respiratory infections and severe acute respiratory infections in the Republic of Moldova in 2018-2019 season .....
MARIA TIMOȘCO Dismicrobismul intestinal și disfuncțiile diareice – componente ale stării sănătății organismului	MARIA TIMOSCO Intestinal dysmicrobism and diarrheal dysfunction – components of the health of the body .....
VASILE ȚURCAN Optimizarea metodelor de control al eficacității sterilizării și al sterilității produselor medicale și farmaceutice	VASILE TURCAN Optimization of control methods of sterilization effectiveness and sterilization of medical and pharmaceutical products .....
Ф.А. СТРУТИНСКИЙ, М.А. ТИМОШКО, В.К. БОГДАН, А.И. ВЕЛЧУ, В.Н. СТРОКОВА Влияние питания и типа конституции на уровень отдельных представителей микробиоценоза	F.A. STRUTINSKIY, M.A. TIMOSCHKO, V.K. BOGDAN, A.I. VELCHU, V.N. STROKOVA The impact of nutrition and the type of constitution on the level of individual representatives of the microbiocenosis .....
REZUMATE	ABSTRACTS
LARISA APOSTOLOVA, ZINAIDA COVRIC, DIANA SPĂTARU Particularitățile epidemiologice ale izbucnirii epidemice prin boala diareică acută, cauzată de norovirus, cu cale hidrică de transmitere	LARISA APOSTOLOVA, ZINAIDA COVRIC, DIANA SPĂTARU Epidemiological features of epidemic outbreak due to acute diar- real disease caused by norovirus with the hydrating transmis- sion pathway .....
LARISA APOSTOLOVA, ZINAIDA COVRIC Toxiinfectiile alimentare în municipiul Chișinău în etapa actuală	LARISA APOSTOLOVA, ZINAIDA COVRIC Food toxic infections in Chisinau municipality at the current stage .....
TATIANA BEZDÎGA Supravegherea epidemiologică a bolilor diareice acute în raionul Florești	TATIANA BEZDÎGA Epidemiological surveillance of acute diarrheal diseases in Floresti district .....
C. IAVORSCHI, A. MOSCOVCIUC, V. BOLOTNICOVA, A. CORLOTEANU, A. BRUMARU, I. ȘINCARENCO Structura și caracteristicile epidemiologice ale infiltratelor pulmonare în Republica Moldova	K. YAVORSCKY, A. MOSCOVCIUC, V. BOLOTNIKOVA, A. CORLOTEANU, A. BRUMARU, I. SINCARENCO Structure and epidemiological features of pulmonary infiltrates in the Republic of Moldova .....
IULIAN OLTU, IURIE CLIMASEVSCHI, ECATERINA NOROC, IULIA EFTODII, SVETLANA POPOVICI, MAIA RIBACOVA, IGOR CONDRAȚ, TATIANA COSTIN-CODREANU, ULIANA SCERBENCO Implementarea metodelor moderne de diagnostic al infecției cu HIV în Republica Moldova	IULIAN OLTU, IURIE CLIMASEVSCHI, ECATERINA NOROC, IULIA EFTODII, SVETLANA POPOVICI, MAIA RIBACOVA, IGOR CONDRAȚ, TATIANA COSTIN-CODREANU, ULIANA SCERBENCO Implementation of modern methods of diagnosis of HIV infection in the Republic of Moldova .....
IULIAN OLTU, IURIE CLIMASEVSCHI, ECATERINA NOROC, IULIA EFTODII, SVETLANA POPOVICI, MAIA RIBACOVA, IGOR CONDRAȚ, TATIANA COSTIN-CODREANU, ULIANA SCERBENCO Prestarea serviciilor de prevenire a infecției cu HIV în rândul persoanelor din grupa cu risc înalt de infectare	IULIAN OLTU, IURIE CLIMASEVSCHI, ECATERINA NOROC, IULIA EFTODII, SVETLANA POPOVICI, MAIA RIBACOVA, IGOR CONDRAȚ, TATIANA COSTIN-CODREANU, ULIANA SCERBENCO Provision of HIV infection prevention services among people in the high-risk group .....
JUBILEE	JUBILEES
Gheorghe Sprînceanu – fondatorul disciplinei Igiena Radiațiilor în Republica Moldova	Gheorghe Sprînceanu – founder of the discipline of Radiation Hygiene in the Republic of Moldova .....
Victor Băbălău – igienist, promotor al sănătății publice în Republica Moldova	Victor Babalau – hygienist, promoter of public health in the Republic of Moldova .....

CRISTINA MUSCINSCHI, SVETLANA LIUBARSCAIA, TATIANA RABA, NINEL REVENCO, CONSTANTIN SPÎNU, LUMINIȚA SUVEICĂ, VERGIL PETROVICI Perinatal chronic hepatitis B and C in children	CRISTINA MUSCINSCHI, SVETLANA LIUBARSCAIA, TATIANA RABA, NINEL REVENCO, CONSTANTIN SPÎNU, LUMINIȚA SUVEICĂ, VERGIL PETROVICI The epidemiological situation of chronic hepatitis, cirrhosis and liver cancer in the Republic of Moldova and some risk factors .....
LARISA PROCOPIȘIN, CORINA ROTARU-LUNGU, ANNA MOSCOVCIUC, VALENTINA SCALEȚCHII Smoking – a true public health issue	LARISA PROCOPIȘIN, CORINA ROTARU-LUNGU, ANNA MOSCOVCIUC, VALENTINA SCALEȚCHII Seroprevalence of markers of bloodborne viral infections in primary blood donors .....
OCTAVIAN SAJIN, MARIA ISAC, CONSTANTIN SPÎNU, ALIONA MIRON, IGOR SPÎNU, SERGIU BOLOGA Seroprevalence of markers of bloodborne viral infections in primary blood donors	OCTAVIAN SAJIN, MARIA ISAC, CONSTANTIN SPÎNU, ALIONA MIRON, IGOR SPÎNU, SERGIU BOLOGA Viral hepatitis B, C and D in the Republic of Moldova: achievements and problems .....
CONSTANTIN SPÎNU, ȘTEFAN GHEORGHIȚA, PETRU SCOFERTA, IGOR SPÎNU, IGOR GOSTEV, SERGIU BOLOGA, OXANA PÎRVU, MARIANA APOSTOL, ALINA DRUC The epidemiological and virological appearance of influenza, acute respiratory infections and severe acute respiratory infections in the Republic of Moldova in 2018-2019 season	CONSTANTIN SPÎNU, ȘTEFAN GHEORGHIȚA, PETRU SCOFERTA, IGOR SPÎNU, IGOR GOSTEV, SERGIU BOLOGA, OXANA PÎRVU, MARIANA APOSTOL, ALINA DRUC Intestinal dysmicrobism and diarrheal dysfunction – components of the health of the body .....
VASILE ȚURCAN Optimization of control methods of sterilization effectiveness and sterilization of medical and pharmaceutical products	VASILE TURCAN The impact of nutrition and the type of constitution on the level of individual representatives of the microbiocenosis .....
Ф.А. СТРУТИНСКИЙ, М.А. ТИМОШКО, В.К. БОГДАН, А.И. ВЕЛЧУ, В.Н. СТРОКОВА The impact of nutrition and the type of constitution on the level of individual representatives of the microbiocenosis	F.A. STRUTINSKIY, M.A. TIMOSCHKO, V.K. BOGDAN, A.I. VELCHU, V.N. STROKOVA The impact of nutrition and the type of constitution on the level of individual representatives of the microbiocenosis .....
REZUMATE	ABSTRACTS
LARISA APOSTOLOVA, ZINAIDA COVRIC, DIANA SPĂTARU Epidemiological features of epidemic outbreak due to acute diar- real disease caused by norovirus with the hydrating transmis- sion pathway	LARISA APOSTOLOVA, ZINAIDA COVRIC, DIANA SPĂTARU Food toxic infections in Chisinau municipality at the current stage .....
TATIANA BEZDÎGA Epidemiological surveillance of acute diarrheal diseases in Floresti district	TATIANA BEZDÎGA Food toxic infections in Chisinau municipality at the current stage .....
C. IAVORSCHI, A. MOSCOVCIUC, V. BOLOTNICOVA, A. CORLOTEANU, A. BRUMARU, I. ȘINCARENCO Structure and epidemiological features of pulmonary infiltrates in the Republic of Moldova	K. YAVORSCKY, A. MOSCOVCIUC, V. BOLOTNIKOVA, A. CORLOTEANU, A. BRUMARU, I. SINCARENCO The impact of nutrition and the type of constitution on the level of individual representatives of the microbiocenosis .....
IULIAN OLTU, IURIE CLIMASEVSCHI, ECATERINA NOROC, IULIA EFTODII, SVETLANA POPOVICI, MAIA RIBACOVA, IGOR CONDRAȚ, TATIANA COSTIN-CODREANU, ULIANA SCERBENCO Implementation of modern methods of diagnosis of HIV infection in the Republic of Moldova	IULIAN OLTU, IURIE CLIMASEVSCHI, ECATERINA NOROC, IULIA EFTODII, SVETLANA POPOVICI, MAIA RIBACOVA, IGOR CONDRAȚ, TATIANA COSTIN-CODREANU, ULIANA SCERBENCO Provision of HIV infection prevention services among people in the high-risk group .....
ABSTRACTS	REZUMATE
LARISA APOSTOLOVA, ZINAIDA COVRIC, DIANA SPĂTARU Food toxic infections in Chisinau municipality at the current stage	LARISA APOSTOLOVA, ZINAIDA COVRIC, DIANA SPĂTARU Particularitățile epidemiologice ale izbucnirii epidemice prin boala diareică acută, cauzată de norovirus, cu cale hidrică de transmitere .....
TATIANA BEZDÎGA Food toxic infections in Chisinau municipality at the current stage	TATIANA BEZDÎGA Supravegherea epidemiologică a bolilor diareice acute în raionul Florești .....
K. YAVORSCKY, A. MOSCOVCIUC, V. BOLOTNIKOVA, A. CORLOTEANU, A. BRUMARU, I. SINCARENCO The impact of nutrition and the type of constitution on the level of individual representatives of the microbiocenosis	C. IAVORSCHI, A. MOSCOVCIUC, V. BOLOTNICOVA, A. CORLOTEANU, A. BRUMARU, I. ȘINCARENCO Structure and epidemiological features of pulmonary infiltrates in the Republic of Moldova .....
IULIAN OLTU, IURIE CLIMASEVSCHI, ECATERINA NOROC, IULIA EFTODII, SVETLANA POPOVICI, MAIA RIBACOVA, IGOR CONDRAȚ, TATIANA COSTIN-CODREANU, ULIANA SCERBENCO The impact of nutrition and the type of constitution on the level of individual representatives of the microbiocenosis	IULIAN OLTU, IURIE CLIMASEVSCHI, ECATERINA NOROC, IULIA EFTODII, SVETLANA POPOVICI, MAIA RIBACOVA, IGOR CONDRAȚ, TATIANA COSTIN-CODREANU, ULIANA SCERBENCO Implementation of modern methods of diagnosis of HIV infection in the Republic of Moldova .....
IULIAN OLTU, IURIE CLIMASEVSCHI, ECATERINA NOROC, IULIA EFTODII, SVETLANA POPOVICI, MAIA RIBACOVA, IGOR CONDRAȚ, TATIANA COSTIN-CODREANU, ULIANA SCERBENCO Provision of HIV infection prevention services among people in the high-risk group	IULIAN OLTU, IURIE CLIMASEVSCHI, ECATERINA NOROC, IULIA EFTODII, SVETLANA POPOVICI, MAIA RIBACOVA, IGOR CONDRAȚ, TATIANA COSTIN-CODREANU, ULIANA SCERBENCO The impact of nutrition and the type of constitution on the level of individual representatives of the microbiocenosis .....